

Museum Hoeksche Waard

Jaarverslag 2021

Heinenoord

Mei 2022

INHOUD

1. VOORWOORD	3
2. SUBSIDIËNTEN EN BEGUNSTIGERS	3
3. SAMENVATTING	4
4. BEZOEKERS	5
5. COLLECTIE	6
6. PRESENTATIE, EDUCATIE EN PUBLIEKSACTIVITEITEN	7
7. COMMUNICATIE EN COMMERCIËLE ACTIVITEITEN	10
8. SAMENWERKING	12
9. ORGANISATIE	13
10. GEBOUWEN	14
11. COLOFON	15

1. VOORWOORD

Stond 2020 in het teken van de pandemie van het coronavirus COVID-19, in 2021 was dat niet anders. Ook dit jaar beheerste corona het persoonlijke, economische en culturele leven. Van de twaalf maanden was het museum er slechts zes open.

Maar er gebeurde ook veel positieve dingen. Het museum participeerde in meerdere publiekstrekkingen. Dit waren de Nationale Archeologiedagen, de Open Monumentendagen en de opening van de Kinderboekenweek. Ook publiceerde het museum twee boeken: *De tien van Moeder* en *De Canon van de Hoeksche Waard*.

De missie van het museum luidt nog steeds:

Museum Hoeksche Waard (MHW) is er voor het behouden, ontsluiten en presenteren van de cultuur- en streekhistorie van de Hoeksche Waard, toegankelijk voor een breed publiek en gericht op de bewoners van de Hoeksche Waard (Bron: Beleidsplan Museum Hoeksche Waard 2019-2022).

2. SUBSIDIËNTEN EN BEGUNSTIGERS

Het museum ontving in 2021 subsidie voor de bedrijfsvoering van het museum, de bouw van het depot en de uitvoering van lesbrieven op basis van de Canon Hoeksche Waard. Het betreft de volgende subsidienten en begunstigers:

- Gemeente Hoeksche Waard
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Provincie Zuid-Holland
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Stichting Bonaventura
- Stichting Kinderopvang Hoeksche Waard-Oost
- Stichting Vriendenkring Museum Hoeksche Waard

3. SAMENVATTING

Het jaar 2021 is het tweede jaar waarin het culturele, sociale en economische leven voor een groot gedeelte werd getroffen door COVID-19. Dit gold ook voor Museum Hoeksche Waard. Het museum was zowel aan het begin als aan het einde van het jaar gesloten vanwege een lockdown. De lockdown van eind 2020 bleef voor het museum effectief tot en met zondag 6 juni. Op woensdag 9 juni opende het museum weer zijn deuren. Op zondag 19 december ging de tweede lockdown van het jaar in. Dit betekende voor het museum dat de deuren pas weer begin 2022 open gingen.

Als gevolg van de maatregelen en angst rond corona had het museum last van het wegblijven van vrijwilligers die de baliediensten verrichtten aan de ene kant en het wegblijven van het museumbezoek aan de andere zijde. Door een gebrek aan vrijwilligers kon het museum niet constant twee locaties open houden. De herenboerderij Oost-Leeuwenstein diende als hoofdlocatie. Van daaruit kon de bezoekers 't Hof van Assendelft bezoeken. Uiteindelijk bezochten 2.414 bezoekers het museum. De website werd door 11.527 personen bezocht.

De corona maatregelen en lockdowns waren verantwoordelijk voor het afzeggen van een groot aantal activiteiten en evenementen. Het betreft de nieuwjaarsreceptie, openstelling op Tweede Paasdag, Museumweekend (24 en 25 april), Tour langs de boer (Hemelvaartsdag 13 mei) en Tweede Kerstdag en het annuleren van een lezing op 19 november en de vrijwilligersbijeenkomst.

Bijeenkomsten en vergaderingen vonden voor een groot deel digitaal plaats. Kleine bijeenkomsten konden gelukkig volgens coronaprotocol wel plaatsvinden. De directeur informeerde de vrijwilligers maandelijks via een digitaal Museumnieuws.

Dit jaar stond in het teken van de herdenking van de Sint-Elisabethsvloed in 1421. Het museum deed mee met het organiseren van wisseltentoonstellingen en activiteiten rond de 600 jaar herdenking van deze ramp.

In de tweede helft van het jaar konden de volgende evenementen wel plaatsvinden: presentatie boek en kranslegging *De Tien van Moeder* (3 juli), opening van de Kinderboekenweek (6 oktober), Vriendendag (9 oktober), Nationale Archeologiedagen (19 en 20 juni) en de presentatie van de *Canon van de Hoeksche Waard* (11 november).

Dit jaar werd het nieuwe museumdepot ingericht. Barth Installatie B.V. plaatste de technische installatie voor het klimaatbeheer. De vrijwilligers bouwden de stellingen op. En Flakkee Verhuizers vervoerde 1.000 verhuisdozen met kleine voorwerpen.

4. BEZOEKERS

Het bezoekersaantal van Museum Hoeksche Waard is opgebouwd uit bezoekers van evenementen, losse museumbezoekers (betalend en met korting), verhuringen en bezoekers van het Documentatiecentrum. De bezoekers van de website van het museum zijn apart genoteerd. De bezoekers van de bibliotheek in de boerderij en het zomerhuis zijn niet meegerekend. Zij bezochten niet het museum.

COVID-19

Het strikte coronaprotocol dwong ons veel activiteiten af te gelasten. Er was geen nieuwjaarsreceptie voor de vrijwilligers, noch een kerstborrel. Ook waren er geen officiële openingen van de wisseltentoonstellingen. De lockdown die het eerste helft van het jaar duurde kostte erg veel museumbezoekers. Tussen de twee lockdowns kwamen slecht enkele mensen naar het museum. Ook bij vrijwilligers zat de schrik erin. Het museum kampt ook met een tekort aan baliemedewerkers om de twee locaties gelijker tijd open te houden.

Museumbezoek

Omdat het museum maandenlang was gesloten liep het museum veel bezoekers en daardoor inkomsten mis. In 2021 ontving het museum 2.414 bezoekers, jong en oud. Onder de betalende bezoekers waren de houders van de Museumkaart (1.158) en de Rotterdampas (104) goed vertegenwoordigd. Het museum kon gelukkig wel de landelijke Open Monumentendagen, de Nationale Archeologiedagen en de opening van de Kinderboekenweek organiseren.

Documentatiecentrum

Het Documentatiecentrum was voor het publiek geopend op de woensdagochtend en de zaterdag de gehele dag. Gemiddeld trekt het documentatiecentrum drie bezoekers per dag, of 24 bezoekers per maand. Dit zijn 288 bezoekers per jaar. Omdat het centrum slechts 6 maanden open was bleef de teller steken op 144 bezoekers. Doorgaans zijn de bezoekers van het Documentatiecentrum Vriend van het museum. Deze donateurs mogen het museum en Documentatiecentrum gratis bezoeken.

Website

De gesloten museumdeuren weerhielden de mensen niet de website van het museum te bezoeken. In 2021 bezochten 11.527 bezoekers de website. Dit deden zij overigens in 17.274 sessies. Met andere woorden: de bezoekers kwamen terug. In totaal werden 50.997 pagina's weergegeven. De gemiddelde duur van een website bezoek was 2.09 minuten. Ook was te zien uit welke landen de websitebezoekers kwamen: 8.943 bezoekers kwamen uit Nederland en 2.145 uit Engelstalige landen. De overige 439 bezoekers kwamen onder meer uit Duitsland en Frankrijk.

Daarnaast werkten we aan de nieuwe website. De nieuwe website krijgt een moderne uitstraling en zal vooral gebruiksvriendelijk zijn. Ook wordt de webshop geactualiseerd.

5. COLLECTIE

Museum Hoeksche Waard is voor de uitbreiding van haar collectie afhankelijk van schenkingen. In principe worden geen collectie stukken aangekocht. Inmiddels beschikt het museum wel over een bescheiden aankoopbudget. Wanneer voorwerpen zijn geaccepteerd als schenking worden zij gefotografeerd of gescand, en beschreven.

De overheid deed een beroep op de Nederlandse bevolking en instellingen om tijdens de corona lockdowns zo veel mogelijk thuis te werken. Omdat de registratie- en scanwerkzaamheden alleen in het museum kunnen worden uitgevoerd lagen deze werkzaamheden voor een groot deel stil.

Aanwinsten

In 2021 kreeg het museum verschillende voorwerpen aangeboden. Omdat het museum over een grote collectie beschikt, wordt een strikt protocol voor het aannemen van schenkingen gehanteerd. De directeur accepteerde uitsluitend voorwerpen, boeken en documenten uit de Hoeksche Waard, waarvan geen vergelijkbaar collectiestuk in de verzameling aanwezig was.

Registratie

Alle voorwerpen, inclusief de nieuwe schenkingen, werden ontsloten in het museale registratiesysteem Adlib Museum. De collectiestukken kregen een uniek registratienummer, een titel, een algemene beschrijving, een datering en een registratiefoto. Daarnaast zijn er velden om de categorie, de maten en de materialen te vermelden. Van groot belang is de vermelding van de standplaats. De vrijwilligers die werkten aan de registratie van de collectie zijn hiervoor opgeleid met cursussen van het Erfgoedhuis.

Digitaliseren

De collectie van het museum omvat een grote collectie foto's, negatieven en landkaarten uit de hele Hoeksche Waard. Vrijwilligers zijn belast met het digitaliseren en beschrijven van deze deelverzamelingen. Zij plaatsen de scans in een digitale beeldbank. Van deze scans zijn tegen betaling afdrukken te bestellen. Een klein deel is direct downloadbaar.

Het Documentatiecentrum is ook begonnen met het digitaliseren van het kaartensysteem met genealogische informatie over de bewoners van het eiland. Het museum schafte hiervoor een speciale scanner aan.

Verzamelbeleid

In 2021 werd een begin gemaakt aan het opstellen van een nieuw verzamelbeleid, inclusief regels voor het afstoten van collectiestukken. Omdat het museum is opgenomen in het museumregister is zij gebonden aan strikte regels voor het afstoten van collectiestukken. De *Leidraad Afstoten Museale Objecten* - het LAMO reglement - is leidend bij het afstoten van collectiestukken.

Grote voorwerpen zoals meubilair en de verzameling ambachtelijk gereedschap liggen deels opgeslagen in een boerenschuur. Veel van deze voorwerpen vallen in de categorie MusIP 4. Dit zijn voorwerpen waarvan veel dublures in de collectie aanwezig zijn. Zij worden op termijn – geheel volgens de LAMO regels – afgestoten.

Verhuizing

Het museum huurde na de zomervakantie geen ruimte meer bij RoosRos Architecten. Het erkende verhuisbedrijf Flakkee Verhuizers bracht 1.000 verhuisdozen over naar het nieuwe depot. De werkgroep Onderhoud was verantwoordelijk voor het verhuizen van de kleine meubelen en andere zaken die niet in een verhuisdoos passen.

Een klein deel van de collectie is nog elders ondergebracht. De werkgroep Onderhoud begon met het verplaatsen van voorwerpen, die in de collectie blijven, naar het nieuwe depot. Naar verwachting zal in 2022 ook dit buitendepot worden opgeheven.

6. PRESENTATIE, EDUCATIE EN PUBLIEKSACTIVITEITEN

Het museum brengt haar collectie onder de aandacht van het publiek door middel van de presentaties in de wisseltentoonstellingen en de vaste presentatie in de herenboerderij Oost-Leeuwenstein en 't Hof van Assendelft. De werkgroepen Evenementen en Educatie organiseren gezamenlijk publieksactiviteiten. Zij spelen een belangrijke rol in het enthousiasmeren van de bezoekers.

PRESENTATIE

Enkele leden van de werkgroep Educatie vormden de kern van de werkgroep Tentoonstellingen. Zij kwamen wekelijks bijeen om de tentoonstelling *Hoeksche Waard, Land uit Water* samen te stellen. Het resultaat was er ook naar. Het geïnteresseerde bezoek loofde onze 1421 presentatie boven die van andere musea.

Het museum organiseerde vier wisseltentoonstellingen, drie in de boerderij en één in 't Hof van Assendelft. Daarnaast werkten de directeur en de vrijwilligers aan de aanpassing van de vaste presentatie in 't Hof van Assendelft.

Speel-Goed

In 2020 ging de tentoonstelling *Speel-Goed, Een spel van Educatie en Emancipatie* open. Na de heropening van het museum in juni 2021 was deze presentatie nog enkele weken te zien.

Drie Stroomen

In 2021 was het 600 jaar geleden dat de Sint-Elisabethsvloed plaats vond. Om deze gebeurtenis te herdenken organiseerde het museum twee tentoonstellingen rond het thema Water. De eerste van de twee was *Drie Stroomen* (24 juli-31 oktober 2021). Drie kunstenaars uit de Hoeksche Waard – Dis Groenhoff, Ingrid van den Oord en Gerard Bogaerds – lieten zich inspireren door het thema water. Hoewel de kunstenaars verschillend werk maken was het geheel op de catwalk heel harmonieus. Naast de presentatie van oud materiaal toonden zij centraal het kunstwerk *Drie Stroomen*, speciaal door hen voor deze tentoonstelling gemaakt.

Omdat een opening op grote schaal niet mogelijk was organiseerde het museum drie kleine Meet & Greet met de kunstenaars. Op deze middagen maakte het geïnteresseerde publiek kennis met de kunstenaars en hun werk.

Land uit Water

De tweede tentoonstelling over water – *Hoeksche Waard, Land uit Water* – was een educatieve en historische presentatie. De werkgroep Tentoonstellingen werkte hard aan deze boeiende tentoonstelling. Het resultaat mocht er wezen. De combinatie van voorwerpen, kaarten, filmbeelden, afbeeldingen en educatieve teksten informeerden de bezoeker waarom de Sint-Elisabethsvloed in 1421 heeft kunnen plaatsvinden. Maar ook dat er tegenwoordig een tegenbeweging plaatsvindt op land uit water: water uit land. De gemeente Hoeksche Waard geeft immers op Tiengemeten land weer prijs aan de natuur, het water. Dit is 'Water uit land.' En hiermee voldeed deze tentoonstelling aan het motto: In Museum Hoeksche Waard komen Heden, Verleden en Toekomst samen.

Op 18 november werd de tentoonstelling digitaal geopend op Facebook. In het museum werd een bord onthuld dat de plaats aangeeft waar de dijkdoorbraak in 1421 heeft plaatsgevonden. Dit bord staat aan de Kooilandsedijk, tussen Strijen en Strijensas. Vanwege de corona lockdown werd de tentoonstelling verlengd tot in 2022. De lezing van Wim van Wijk, die op 19 november had moeten plaatsvinden, werd uitgesteld.

Portretten uit de Hoeksche Waard

Omdat voor de wisseltentoonstelling in de herenboerderij Oost-Leeuwenstein voorwerpen nodig waren uit de presentatie in de zogenaamde muziekkamer in 't Hof van Assendelft was hier een nieuwe inrichting nodig. De muziekkamer gaat dienst doen voor kleine wisseltentoonstellingen en op termijn voor de vaste presentatie van archeologie.

De eerste wisseltentoonstelling betreft portretten uit de vaste collectie. In de lichte muziekkamer, met uitzicht op de Mien Ruys tuin, prijkte een zevental fraaie portretten uit de collectie. Zij verbeelden personen uit de Hoeksche Waard of hebben een link met het museum. De schilderijen dateren globaal uit de periode 1800-1950. De technieken zijn verschillend. Naast de werken in olieverf op doek en paneel was er ook een pastel te zien. De portretten zijn te zien tot juni 2022.

Vaste presentatie

Ook werden de stijkkamers in de salon en de opkamer op kleine schaal aangepast. De linnenkamer is de plaats geworden waar de klederdracht en oude merk- en stoplappen worden getoond. Om de presentatie van oude textiel mogelijk te maken zijn aan de zuidzijde op de eerste verdieping zonwerende rolgordijnen aangebracht.

EDUCATIE

De werkgroep Educatie was voornamelijk werkzaam voor de leerlingen uit het basisonderwijs. Zij zetten zich in voor de lesbrieven en museumlessen.

Lesbrieven

Er was contact tussen de directeur, de wethouder van cultuur Harry van Waveren, Cultuureducatie met Kwaliteit en leden van de Werkgroep Educatie om voorbereidingen te treffen voor het schrijven van educatieve en digitale lesbrieven. Deze lesbrieven zullen worden gebaseerd op de publicatie van de Canon van de Hoeksche Waard (2021). De volgende thema's zijn gekozen: Suze Groeneweg, Watersnoodramp 1953, Sint-Elisabethsvloed 1421, Veerdiensten (ontsluiting van het eiland) en de Tweede Wereldoorlog. Vanwege de corona lagen de werkzaamheden voor de lesbrieven voor een groot deel stil. Speurtochten in beide museum panden worden regelmatig aangepast aan de herinrichtingen in het museum en nieuwe wisseltentoonstellingen. Zo blijven de speurtochten actueel.

Museumlessen

Het museum ontving dit jaar kinderen uit de groepen 3 tot en met 8 van het basisonderwijs. Voor elke groep heeft het museum een speciaal aanbod in museumlessen. Er kwamen 8 groepen met in totaal 111 leerlingen naar het museum.

Daarnaast bezocht de museumdocent 2 groepen op school en enthousiasmeerde hier 43 kinderen. In totaal ervoeren 154 kinderen uit het basisonderwijs een educatief project van het museum.

Ook wisten kinderen de weg naar het museum te vinden via kinderfeestjes, de Nationale archeologiedagen en de opening van de Kinderboekenweek.

PUBLIEKSACTIVITEITEN

Het museum kon in de tweede helft van het jaar verschillende evenementen en activiteiten organiseren. Het betrof onder meer de Nationale Archeologiedagen, Open Monumentendagen en de opening van de Kinderboekenweek.

Nationale Archeologiedagen

Op 18, 19 en 20 juni vielen de Nationale Archeologiedagen. Stichting Archeologie Hoeksche Waard en Museum Hoeksche Waard deden op 19 en 20 juni mee met het zogenaamde Big

Bag project. Kinderen mochten gratis in de, in Strijen afgegraven, grond zoeken naar archeologische resten. Dit project combineert het nuttige met het educatieve. Spelenderwijs zoeken kinderen in afgegraven grond naar archeologische vondsten, die later door de SAHW worden gedocumenteerd.

Museumtour Hoeksche Waard

Streekbussenmuseum Hoeksche Waard, Museum Hoeksche Waard, Museum Het Land van Strijen, Landbouwmuseum Tiengemeten, Rien Poortvlietmuseum, Fort Buitensluis, gemeente Hoeksche Waard en Hoeksche Waard Actief (cultuurcoach) sloegen dit jaar de handen ineen om een Museumtour te organiseren. Met dit initiatief wilde de gemeente Hoeksche Waard het museumpubliek stimuleren de musea op het eiland te bezoeken. Drie Museumtours vonden plaats op 19 en 26 juni en 2 oktober. Op alle drie de dagen was er publiek voor de historische bussen die op bepaalde tijden een route reden langs de deelnemende musea. Helaas mogen we niet spreken van een doorslaand succes. Waarschijnlijk speelde de angst voor corona parten. Ook sloeg het concept van een 'hop-on-hop-off' bus tour niet aan. De deelnemers onderzoeken of een ander concept geschikter is voor de museale samenwerking op het eiland.

Open Monumentendagen

Open Monumentendagen vielen dit jaar op zaterdag 11 september en zondag 12 september, met het thema "Mijn monument is jouw monument." Zoals in 2020 was voor deze dagen een speciaal protocol opgesteld. Dit werd door de gemeente gecontroleerd. Het museum kreeg officieel toestemming voor deze activiteit.

De vrijwilligers van het museum waren goed te herkennen, omdat ze gekleed waren in oude kostuums. Hierdoor kregen de bezoekers een idee hoe het straatbeeld er omstreeks 1900 uit zag. De vrijwilligers verzorgden bovendien elk uur voor maximaal 6 personen een bezoek aan 't Hof van Assendelft. De bezoekers reageerden hier enthousiast op. Kinderen konden bij de boerderij oudhollandse kinderspelen doen: steltlopen, hoefijzer gooien en boogschieten.

Vrijwilligersmiddag

Op 21 september organiseerde de werkgroep Evenementen van het museum een vrijwilligersmiddag. Op deze middag vertelden de directeur en de coördinatoren van de verschillende werkgroepen voor welke werkzaamheden het museum uitbreiding van het vrijwilligersbestand zocht. De geïnteresseerden hoorden onder het genot van een kop koffie of thee de voordrachten aan en kregen vervolgens een rondleiding door 't Hof van Assendelft. Na de vrijwilligersmiddag meldden verscheidene vrijwilligers zich aan. Dergelijke bijeenkomsten moeten minsten twee maal per jaar worden georganiseerd.

Kinderboekenweek

Op 6 oktober opende wethouder Harry van Waveren in de herenboerderij de Kinderboekenweek. Het thema was "Worden wat je wilt." De opening van de Kinderboekenweek is een samenwerkingstraditie tussen Bibliotheek Hoeksche Waard en het museum.

Vriendendag

Stichting Vrienden van Museum Hoeksche Waard en het museum organiseerden op 9 oktober de jaarlijkse vriendendag. In kleine groepen bezochten de vrienden de tentoonstelling Drie Strooomen en luisterden zij naar een lezing door de directeur. Met veel plezier maakten de vrienden kennis met het nieuwe museumdepot.

7. COMMUNICATIE EN COMMERCIËLE ACTIVITEITEN

Het museum profileerde zich met de website, krantenberichten zoals de museumcolumn in *Het Kompas*, eigen publicaties en verhuringen met horeca.

COMMUNICATIE

Het museum onderhield een website, publiceerde regelmatig artikelen en bracht evenementen en activiteiten onder de aandacht middels persberichten. Het museum mag niet klagen over de aandacht in de lokale pers. Naast *Het Kompas* verschijnen regelmatig artikelen en vermeldingen over het museum in de lokale versie van het *Algemeen Dagblad* (AD).

Website

De tijdelijke werkgroep Website werkte samen met Schot Marketing en Communicatie aan de vormgeving van de nieuwe website van het museum. Leden van de werkgroep bepaalden de nieuwe vormgeving, schreven de nieuwe teksten en verzorgden eveneens nieuwe afbeeldingen. Aandachtspunten waren gebruiksvriendelijkheid en beknoptheid. Wel moest de vertrouwde huisstijl zo veel mogelijk gehandhaafd blijven. Dit zijn het kantpatroon, de kleuren en de historische figuren. Ook moest de nieuwe website de ruimte krijgen voor een webwinkel voor het aanbieden van producten zoals het Canonboek.

Maandelijkse columns

Medewerkers van het museum schreven maandelijks een vaste column in de lokale huis-aan-huis krant *Het Kompas*. Doorgaans bestrijken de geïllustreerde columns een halve bladzijde. De columns gaan afwisselend in op actuele activiteiten zoals tentoonstellingen en topstukken uit de collectie.

Rubriek Hoeksche Zaken

Het glossy magazine *Hoeksche Zaken* verschijnt twee per jaar. Het museum verzorgde voor elk nummer de rubriek 'Vergeten beroepen.' Dit zijn korte geïllustreerde artikelen op een bladzijde.

Social Media

Vrijwilligers van het museum beheren een Facebook, Twitter en Instagram account. Zij posten regelmatig korte berichten over het museum en haar activiteiten. Bovendien worden bijeenkomsten, activiteiten en lezingen onder de aandacht gebracht op de eigen website en die van Dok-C, Hoeksche Waard Actief en VisitHW.

Museumnieuws

De directeur informeerde het bestuur en de vrijwilligers maandelijks per digitale nieuwsbrief over activiteiten, komende tentoonstellingen, bijeenkomsten, gemaakte afspraken e.d. Het museum beschikt nog niet over de mankracht en middelen om een nieuwsbrief samen te stellen voor het publiek buiten het museum.

COMMERCIËLE ACTIVITEITEN

Van de commerciële activiteiten van het museum staan de publicaties bovenaan. Daarnaast waren de vrijwilligers betrokken bij de museumwinkel, de horeca en zaken als fotobestellingen. Met deze activiteiten en service hoopt het museum inkomsten te genereren.

Publicaties

In 2021 gaf het museum twee publicaties uit: *De tien van Moeder* en *De Canon van de Hoeksche Waard*. Voor beide publicaties werd een ISBN nummer aangevraagd.

Op 3 juli werd het boekje *De tien van Moeder* gepresenteerd. Deze bescheiden publicatie is het resultaat naar de identiteit en levens van de 10 slachtoffers die in 1945 aan de Provinciale weg N217 in Heinenoord werden geëxecuteerd. Dit boekje is een waardevolle aanvulling op eerder onderzoek. Wethouder Harry van Waveren reikte de eerste exemplaren uit aan de nabestaanden van de geëxecuteerden.

Na vier jaar hard werken door de werkgroep Canon kon het museum op 11 november *De Canon van de Hoeksche Waard, 50 Vensters op de eilandgeschiedenis* presenteren. Dit handboek voor de geschiedenis van het eiland telt bijna 400 bladzijden en is in fullcolour op A4 formaat uitgevoerd. De voorzitter van Stichting Museum Hoeksche Waard Dick Hitzert reikte de twee eerste exemplaren uit aan de gedeputeerde Willy de Zoete en locoburgemeester Harry van Waveren. Historicus en tv-presentator Hans Goedkoop was onder de indruk van dit boek, zo bleek uit zijn toespraak.

26 Auteurs schreven in totaal 50 hoofdstukken, vensters genaamd. De opzet van de lokale canon sluit aan op die van Nederland en de provincie Zuid-Holland. Willy Spaan en Rein van der Waal vormden de redactie. Zij maakten ook deel uit van de 26 auteurs. De beeldredactie bestond uit Dini Heijden en Gonnie Nibbering.

De eerste druk van 2.000 exemplaren was nog voor Kerst uitverkocht. De tweede druk telde 1.000 exemplaren, en ook daarvan gaat de verkoop boven verwachting goed.

Museumwinkel

De museumwinkel had een standaard, maar ruim, aanbod, variërend van boeken tot wenskaarten en oudhollands snoep. De in eigen beheer uitgegeven *Canon van de Hoeksche Waard* liep uitermate goed. Voor een groot deel was dit te danken aan het feit dat er meerdere momenten waren waarop mensen zich konden intekenen voor een exemplaar tegen een gereduceerde prijs. Kleine zaken, zoals de mapjes met tien wenskaarten of een brillenkoker en zakjes oudhollands snoepgoed, vonden gretig aftrek bij het museumbezoek.

Rondleidingen

De vrijwilligers van het museum organiseerden negen rondleidingen. Indien mogelijk houden de rondleiders rekening met wensen van de opdrachtgevers. Bijvoorbeeld de nadruk op de landbouw in de Hoeksche Waard.

Horeca

Het museum heeft doorgaans goede inkomsten uit activiteiten zoals fotoshoots bij huwelijken, kinderfeestjes en verhuringen voor vergaderingen en bijeenkomsten. Museum Hoeksche Waard is een locatie waar huwelijken mogen worden gesloten. Dit jaar vonden twee huwelijksvoltrekkingen plaats. Daarnaast was het museum de achtergrond voor zes fotoreportages. Het museum was ook de locatie voor drie vergaderingen, negen bijeenkomsten, twee high tea's, twee lunches en acht gratis evenementen.

Fotobestellingen

Op de website van het museum staan meerdere beeldbanken. Bezoekers van de website van het museum konden tegen betaling afdrucken bestellen van de foto's in deze beeldbanken. Dit is een bescheiden bron van inkomsten.

8. SAMENWERKING

Museum Hoeksche Waard werkte in 2021 samen met verschillende partners / stakeholders binnen de Hoeksche Waard. Belangrijke partners waren de gemeente Hoeksche Waard, Stichting Archeologie Hoeksche Waard (SAHW), Bibliotheek Hoeksche Waard, Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) en Dok-C, het Platform voor Kunst en Cultuur Hoeksche Waard. Een aanzienlijk deel van de gezamenlijk georganiseerde activiteiten was speciaal georganiseerd voor kinderen.

Het museum nam bovendien deel aan verschillende overleggen. Variërend van de lokale Kartrektersgroep tot en met de Gebiedsmarketing Hoeksche Waard. Daarnaast waren er eiland overstijgende bijeenkomsten in het kader van het themajaar 2021, *600 jaar Hoeksche Waard* met de herdenking van de Sint-Elisabethsvloed (1421) en de Drie Waarden.

Dok-C

De directeur was, als voorzitter van Dok-C, het Platform voor Kunst en Cultuur Hoeksche Waard, aanwezig op de platform overleggen van Dok-C. Met de Cultuurnota Hoeksche Waard in het achterhoofd werd onder meer gewerkt aan het opstellen van concreet cultuurbeleid voor de Hoeksche Waard.

Stichting Archeologie Hoeksche Waard

De samenwerking met Jeroen Ras van de SAHW had dit jaar betrekking tot de herinrichting van 't Hof en de Nationale Archeologiedagen. De Archeologiedagen zijn een uitstekende manier om kinderen te betrekken bij de archeologie op het eiland. Het zogenaamde Big Bag project is altijd zeer populair bij de jeugd en de ouders.

Bibliotheek

Bibliotheek Hoeksche Waard in Heinenoord is gehuisvest in de hal van de herenboerderij en in het zomerhuis. De Bibliotheek huurt deze ruimten op jaarbasis. Omdat de bezoekers van de bibliotheek niet het museum bezoeken worden zij niet meegeteld bij het bezoekersaantal. De bibliotheek en het museum organiseren overigens wel samen de opening van de Kinderboekenweek.

Drie Waarden

De Drie Waarden is een educatief samenwerkingsproject tussen drie vergelijkbare musea in Zuid-Holland: Streekmuseum Krimpenerwaard, Museum De Koperen Knop en Museum Hoeksche Waard. Het doel van dit project is het informeren van de bezoekers over de overeenkomsten en verschillen tussen de drie waarden. In de drie musea nemen de bezoekers op zuilen met een touchscreen kennis van interessante verhalen van de drie deelnemers.

De museumdirecteuren van de Krimpenerwaard, de Alblasserwaard en de Hoeksche Waard kwamen regelmatig bijeen. Zij besloten het project Drie Waarden (deFine) in stand te houden en op termijn zelfs uit te breiden.

9. ORGANISATIE

De organisatie van Museum Hoeksche Waard kent de volgende structuur: het bestuur van de Stichting Museum Hoeksche Waard, de directeur, twee adviescommissies en een grote groep vrijwilligers. De vrijwilligers werken in werkgroepen, aangestuurd door een coördinator.

Bestuur

Het museumbestuur volgde de Code Cultural Governance voor goed bestuur van (culturele) organisaties. Deze code is één van de criteria waaraan een Geregistreerd Museum moet voldoen. Dit houdt onder andere in dat het bestuur een rooster van aftreden kent en dat de bestuurssamenstelling regelmatig wisselt. Het bestuur kwam in 2021 in principe om de zes weken samen.

De samenstelling van het bestuur was divers en compleet. De verschillende expertises en ervaringen van de bestuursleden vulden elkaar aan. De juridische, cultuurhistorische, bestuurlijke, bouwkundige en financiële kennis en ervaring waren gewaarborgd.

Op 31 december 2021 bestond het bestuur van de Stichting Museum Hoeksche Waard uit de volgende personen:

Dhr. drs. D.P. Hitzert, voorzitter	(01-04-2016 – 2020 – 2024)
Mw. J. Everse, secretaris	(01-02-2017 – 2021 – 2025)
Dhr. A.G. Brussaard, penningmeester	(11-12-2019 – 2023 – 2027)
Mw. drs. A.G.C. Veldhoen-Wüst	(01-12-2017 – 2021)
Dhr. Mr. G. Schilperoort	(13-12-2017 – 2021 – 2025)
Dhr. P.J. Slavenburg	(01-06-2016 – 2020 – 2024)

Tussen haken staan de datum van de eerste benoeming, de herbenoeming en van het aftreden.

Directie

De dagelijkse leiding van het museum was in handen van directeur drs. D.J. List.

Hij werkte vier dagen per week. Tijdens de lockdowns werkte hij doorgaans twee van de vier dagen thuis.

Adviescommissies

Bestuur en directie kunnen worden bijgestaan door de Bouw Advies Commissie (BAC) en de Museum Advies Commissie (MAC). Dit jaar waren beide commissies slapend.

Vrijwilligers

Het museum en het Documentatiecentrum mochten zich verheugen over de enthousiaste inzet van 140 vrijwilligers. Zij werken in werkgroepen, aangestuurd door een coördinator. De vrijwilligers vormen de kracht achter het museum, omdat alleen de directeur in loondienst is. De directie is blijvend op zoek naar uitbreiding van het vrijwilligersbestand. Het museum heeft sterk te lijden onder de vergrijzing van de vrijwilligers. Jonge mensen wordt wel vrijwilliger, maar moeten vaak na korte tijd weer afhaken omdat zij weer deel gaan uitmaken van het arbeidsproces. Dit laatste juichen we toe, maar dit is wel minder leuk voor het museum. Daarnaast biedt het museum stageplaatsen aan voor studenten uit het voortgezet onderwijs en universiteiten. In 2021 waren er geen aanvragen voor een stageplaats.

De volgende werkgroepen, alfabetisch geordend, zijn werkzaam voor het museum:

Werkgroep Administratie
Werkgroep Baliemedewerkers
Werkgroep BHV

Werkgroep Canonboek
Werkgroep Collectiebeheer / Adlib
Werkgroep Dialecten
Werkgroep Documentatiecentrum
Werkgroep Educatie
Werkgroep Evenementen
Werkgroep Horeca
Werkgroep HR
Werkgroep ICT
Werkgroep Marketing en PR
Werkgroep Moeder
Werkgroep Onderhoud
Werkgroep Tentoonstellingen
Werkgroep Tuin
Werkgroep Website

10. GEBOUWEN

Museum Hoeksche Waard is gehuisvest in twee locaties: 't Hof van Assendelft en de herenboerderij Oost-Leeuwenstein. Bij de boerderij hoort het zogenaamde zomerhuis. De bibliotheek Hoeksche Waard huurt de deel van de hal van de boerderij en het zomerhuis. In 2021 werd het nieuwe museumdepot ingericht, gelegen tussen de herenboerderij en 't Hof.

Groot onderhoud

Voor het groot onderhoud van zowel 't Hof als de herenboerderij zijn meerjarenplannen met een begroting opgesteld. Het museum heeft voor het uitvoeren van deze plannen subsidie ontvangen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

In beide locaties – 't Hof van Assendelft en de herenboerderij Oost-Leeuwenstein – werd het schilderwerk van de houten onderdelen grondig aangepakt. In de boerderij lag de nadruk op het buitenwerk: de deuren en de luiken van de ramen. In 't Hof lag de nadruk op de binnenzijde: deuren, kozijnen en de trap. Enkele delen, zoals de vloer in de keuken van de herenboerderij, moeten in 2022 worden geleverd. Aan de zuidzijde van 't Hof werden op de eerste verdieping zonwerende rolgordijnen geplaatst.

Museumdepot

In 2020 verrees aan de rand van de IJsbaan tussen de herenboerderij en 't Hof van Assendelft het nieuwe museumdepot. In 2021 werden de stellingen geplaatst en de zonnepanelen op het dak bevestigd en aangesloten. Vervolgens werden de vloerverwarming en de klimaatinstallatie in werking gesteld. Er is tevens een computeraansluiting gerealiseerd, zodat in het depot het registratiesysteem Adlib Museum kan worden geraadpleegd.

11. COLOFON

Museum Hoeksche Waard

Statutair gevestigd als Stichting Museum Hoeksche Waard.

Bezoekadressen

't Hof van Assendelft (Museum en Cultuurhistorisch Documentatiecentrum)
Hofweg 13
3274 BK Heinoord

Herenboerderij Oost-Leeuwenstein (Museum en De Bibliotheek Heinoord)
Dorpsstraat 13
3274 BB Heinoord

Postadres

Museum Hoeksche Waard
Hofweg 13
3274 BK Heinoord
0168 - 60 15 35

Online

info@museumhw.nl

www.museumhw.nl

facebook.com/museumhw.nl

twitter.com/museumHW

instagram.com/@museumhoekschewaard